

OHOSKE
Opettajan
ohjausosaamisen
kehittäminen

Yhdessä Ohjaamaan – seminaari
8.9.2022
Vertaisoppiminen ohjausosaamisessa
Laura Rantavuori, Susanna Itäkare & Arttu Mykkänen
Tampereen yliopisto

Rahoittaa

OPETUS- JA
KULTTUURIMINISTERIÖ

HELSINGIN YLIOPISTO
HELSINGFORS UNIVERSITET
UNIVERSITY OF HELSINKI
KASVATUSTIETEELLINEN TIEDEKUNTA
PEDAGOGISKA FAKULTETEN
FACULTY OF EDUCATIONAL SCIENCES

UNIVERSITY OF
EASTERN FINLAND

JYVÄSKYLÄN YLIOPISTO

OULUN
YLIOPISTO

Tampereen yliopisto

TURUN
YLIOPISTO

Yhteistyössä

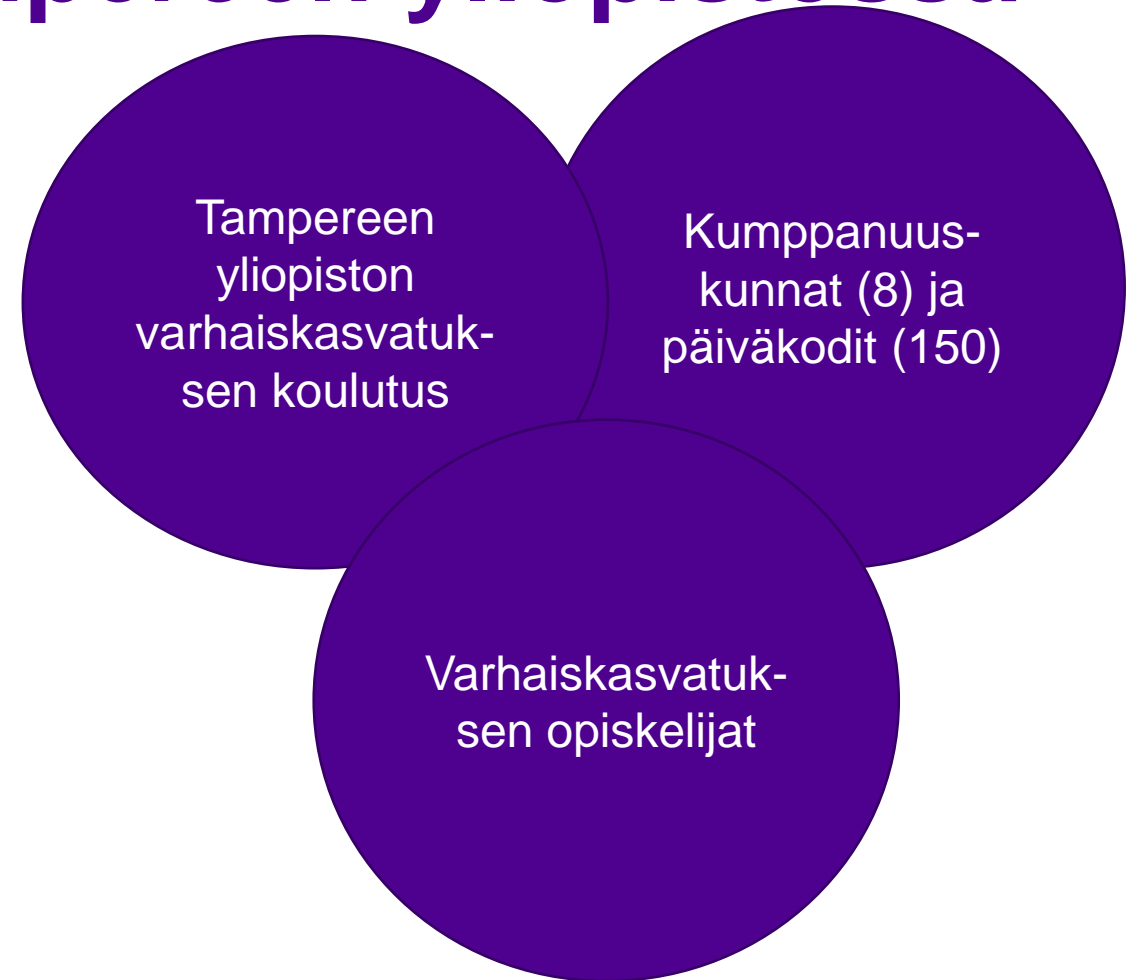
PIKKUNORSSI

Vertaisoppimisen tasot

Työssäoppiminen Tampereen yliopistossa

- Työssäoppiminen tapahtuu varhaiskasvatuksen kumppanuusverkostossa
- Koulutetut mentorit
- Yhteistyötä myös tutkimuksen, koulutuksen kehittämisen ja opinnäytteiden osalta

Tutkiva ja oppiva yhteisö kumppanuusverkostossa

Kumppanuusverkostossa yhteistä tutkimus- ja kehittämistoimintaa sekä lisäksi tietoa jaetaan puolin ja toisin

Tutkimus- ja oppimisprosessien kautta mahdollistuu niin varhaiskasvatukseen kuin koulutuksenkin käytäntöjen kehittäminen

Kyse siis on koulutuksen ja työelämän rajapinnat ylittävän tutkivan ja oppivan yhteisön rakentamisesta kumppanuuden hengessä

Toiminnan konkreettisia sisältöjä ovat yhteinen tutkimus- ja kehittämistoiminta, opiskelijoiden päiväkodeissa ja esiopetuksessa tapahtuva työssäoppiminen ja sen kehittäminen sekä ohjaavien mentoreiden koulutuksen järjestäminen

Vertaisoppiminen yliopistopedagogiikassa

- Vertaisoppimisessa ”opiskelijat oppivat yhdessä toistensa kanssa tai toisiltaan ilman opettajan välitöntä interventiota” (Koho ym., 2014, s. 17).
- Juurtunut hitaasti yliopistopedagogiikkaan 1950-luvulta lähtien
- Hyötyjä:
 - parempi keskittyminen oppimistilanteessa
 - kriittisen ajattelukyvyn kehittyminen
 - korkeammat akateemiset saavutukset
 - parempi sisäinen motivaatio oppia
 - parantunut kyky oppia näkemään asioita toisen näkökannalta
 - positiivisempi ja kannustavampi ilmapiiri oppimistilanteessa
 - opiskelun aiheuttaman stressin ja ahdistuksen väheneminen
 - parempi itseluottamus (Koho ym., 2014, s.17-18)

Vertaisoppimisen mahdollisia haasteita yliopistopedagogiikassa (Koho ym., 2014)

- Vaatii aikaa, vastuun ottamista omasta oppimisesta, erinomaisia vuorovaikutustaitoja, itsesäätelykykyä ja päämääräsuuntautuneisuutta
- Vuorovaikutuksen tulee olla vastavuoroista
- ”Vapaamatkustamisen” ongelma
- Kokeneemmat opiskelijat voivat kokea, että he saavuttaisivat parempia oppimistuloksia työskentelemällä yksin
- Opettajan/mentorin näkökulmasta vertaisoppimisessa yksittäisen opiskelijan osaamisen arviointi voi olla hankalaa

Viimeaikaista vakatutkimusta

- Viimeaikainen tutkimus on antanut viitteitä siitä, ettei vertaisoppiminen nouse keskeiseksi harjoittelun onnistumista määrittäväksi tekijäksi (Mykkänen, Kupila & Pekkarinen, 2021).
- Aikaisempaa kokemusta omaavilla opiskelijoilla suhde omaan vertaisryhmään näyttäytyy ambivalenttina (käsikirjoitus arvioitavana)

Case pariharjoittelu

Miksi pariohjaus työssäoppimisessa?

LISÄÄNTYNYT
OPISKELIJAMÄÄRÄ
KOULUTUKSESSA

OPIKELIJAT SAAVAT TUKEA
TOISILTAAN

TUTKIMUSPERUSTAINEN
TYÖSSÄOPPIMISEN
KEHITTÄMINEN

Pariohjauksen hyödyt tutkimuksissa

Opiskelijat:

- Rohkeampi innovointi ja pedagoginen riskinotto – parempi opetus
- Opettajaidentiteetin ja itsevarmuuden vahvistuminen
- Palaute myös vertaiselta, vertaisen havainnointi antoisaa, tiimityötaitojen kehittyminen
- Erityisesti opintojen alkuvaiheessa tuki toiselta opiskelijalta merkittävää

Mentorit:

- Opiskelijoiden suunnittelemien ohjausten laatu paranee
- Keskustelut opiskelijoiden kanssa syvenevät
- Lapset saavat enemmän yksilöllistä tukea ja huomiointia
- Osa kokee, että työmäärä on pienempi
- Pääsee itse oppimaan uutta uuden työtavan kautta
- Mentorit kokivat, että erityisesti opiskelijat hyötyvät pariohjauksesta

Ammentorp & Madden, 2014; Bone ym. 2019; Gardiner & Robinson, 2011; Gardiner & Robinson, 2010; Simons & Baeten, 2016

Mahdolliset haasteet tutkimusten mukaan

Opiskelijat:

- Yhteisen ajan löytäminen suunnittelulle
- Epäsopiva pari tai parin hyvin erilaiset lähtökohdat harjoittelulle
- Vähemmän yksioollista palautetta mentorilta
- Epäreilu työnjako

Mentorit:

- Yksilöllisen palautteen antaminen opiskelijoille ja opiskelijoiden arviointi
- Valmistaako pariharjoittelu ”oikeaan opettamiseen?”
- Lisääntynyt työmäärä

Ammentorp & Madden, 2014; Gardiner & Robinson, 2011; Gardiner & Robinson, 2010; Simons & Baeten, 2016

Toimenpiteet tutkimuksen pohjalta

OPPIMISTEHTÄVÄ 1

Opiskelijaparin välinen tiimisopimus

Ennen harjoittelua opiskelijat opiskelijat tekivät tiimisopimuksen, jossa keskityttiin rarkaisemaan ennakoivasti tutkimuksesta esiin nostettuja ongelmia, esimerkiksi suunnittelukäytäntöihin, roolien jakamiseen ja palautteenantoon liittyen.

Lisäksi pari teki mentorin kanssa ohjaussopimuksen, jossa keskityttiin erityisesti palautteenannon teemoihin.

OPPIMISTEHTÄVÄ 4

Pedagogisen toiminnan suunnitelma

Pedagogisten suunnitelmien tekemisessä pyrittiin tasoittamaan opiskelijoiden mahdollisia eriäviä intressejä ja aikaisemmasta kokemuksesta johtuvaa erilaista “lähtötaso”.

Mentoreiden palautteesta

- Palaute vahvistaa aiempien tutkimusten kokemuksia
- Yhteistyösopimus tärkeässä roolissa
- Haasteet liittyivät palautteen antamiseen sekä parin ohjauksen sopimiseen esiopetuksen aikatauluihin
- Työyhteisöön integroituminen

"Opiskelijat antoivat arvokasta palautetta työstä itsessään välikäteen paikalla on kaikkien voimat"

"Mentorilla tietysti työ lisääntyy, koska seuraa molempia ohjauksessa"

"Vahvuuksina toisen tuki ja yhdessä työstetyt tuokit. Vuorovaikutteisuus parin välillä. Erittäin"

"Hyvää oli vertaistuen tuoma rohkeus toimia lapsiryhmän edessä. Myös suunnitelmat olivat monipuolisia ja tarkkaan suunniteltuja."

"työyhteisöön integroituminen ei ole ehkä niin tehokasta kuin yksilöharjoittelussa."

Opiskelijapalautteesta opittua

- Tyytymättömyyttä pariharjoittelua kohtaan vaikuttaa olevan niillä, joilla on vaikeuksia löytää yhteistä aikaa
- Jatkossa suositellaan kirjallisen työn itsenäisesti tekemistä, vaikka suunnittelu tehdäänkin yhdessä

"Parin kanssa suoritettava harjoittelu oli mielestäni hyvä asia ja se edisti omaa oppimistani."

"--pitäs sitten kotona etänä niitä toisen kanssa tehdä, eikä saa omaan tahtiin tehdä itsekseen eheitä vastauksia vaan pitää odotella toista. Parityäskentelyyn ei ollut riittävästi suunnittelu-aikaa ja tuntui hankalalta sitten toimia pareittain jos ei oltu ehditty sopia kumpi tekee mitään toteutuksessa."

"Jatkossa voisi olla hieman enemmän varattu "pakollista" suunnittelu-aikaa, että tehtävät tulisi oikeasti mietittyä yhdessä keskustellen."

Lähteet

- Louise Ammentorp & Lauren Madden (2014) Partnered Placements: Creating and Supporting Successful Collaboration Among Preservice Teachers, *Journal of Early Childhood Teacher Education*, 35:2, 135-149, DOI: [10.1080/10901027.2014.905805](https://doi.org/10.1080/10901027.2014.905805)
- Bone, K., Bone, J., Grieshaber, S. & Quinones, G. 2019. A Peer Assisted Learning (PAL) approach to pre-service teacher professional experiences in Australia: organizational friendships, *Asia-Pacific Journal of Teacher Education*, 47:4, p. 347-360.
- Wendy Gardiner & Karen Shipley Robinson (2010) PARTNERED FIELD PLACEMENTS: COLLABORATION IN THE “REAL WORLD”, *The Teacher Educator*, 45:3, 202-215, DOI: [10.1080/08878730.2010.487928](https://doi.org/10.1080/08878730.2010.487928)
- Wendy Gardiner (2010) Mentoring two student teachers: mentors’ perceptions of peer placements, *Teaching Education*, 21:3, 233-246, DOI: [10.1080/10476210903342102](https://doi.org/10.1080/10476210903342102)
- Gardiner, W., & Robinson, W. (2011). Peer field placements with preservice teachers: Negotiating the challenges of professional collaboration. *The Professional Educator*, 35(2), np.
- Koho, N., Leppälä, J., Mustonen, E. & Niemelä, T. (2014). Vertaisoppimisen monet muodot korkeakouluopetuksessa. *Teaching in Life Sciences: Current practices and development*, Vol. 1 (Fall), 17-29.
- Mathea Simons & Marlies Baeten (2016) Student Teachers’ Team Teaching during Field Experiences: An Evaluation by their Mentors, *Mentoring & Tutoring: Partnership in Learning*, 24:5, 415-440, DOI: [10.1080/13611267.2016.1271560](https://doi.org/10.1080/13611267.2016.1271560)